

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»
другого (магістерського) рівня
Спеціалізація (за наявності)
Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 1 від “31” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Охорона праці в галузі
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<i>Метою дисципліни</i> є вивчення основ законодавства України з охорони праці і, на цій підставі, засвоєння комплексу законодавчих, адміністративних, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних заходів, що спрямовані на профілактику травматизму в закладах освіти, забезпечення безпеки при професійній діяльності та інших негативних наслідків впливу шкідливих чинників виробничого середовища.
Компетентності
ІК Здатність компетентно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері освіти, зокрема, фізичної культури або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу ЗК-6 Здатність приймати нестандартні рішення та вирішувати проблемні ситуації. ФК-13 Здатність організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці
Програмні результати навчання
ПРН-13 Знати психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі. ПРН-14 Вміти забезпечувати охорону життя і здоров'я учнівської та студентської молоді у навчально-виховному процесі та позашкільній діяльності ПРН-18 Вміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності; застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Основні поняття в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Державне управління охороною праці.	Знати основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Вміти використовувати їх в процесі навчання і роботи	Презентація. Коротке наукове повідомлення
2.	Розслідування та облік нещасних випадків у навчально-виховних закладах. Порядок розслідування і обліку нещасних випадків у навчальних закладах. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Звітність про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них.	Знати порядок розслідування і обліку нещасних випадків у навчальних закладах. Вміти проводити спеціальне розслідування	Описати конкретний нещасний випадок і проаналізувати його розслідування
3.	Навчання з охорони праці для працівників галузі. Аналіз умов праці в галузі за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Медичні огляди працівників певних категорій. Безпека праці під час експлуатації технічних засобів навчання. Навчання з питань охорони праці. Вивчення питань охорони праці в закладах освіти. Порядок проведення інструктажів для вихованців, учнів, студентів.	Проводити аналіз умов праці в галузі за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.	Презентація. Коротке наукове повідомлення
4.	Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Гігієнічна класифікація праці. Значення освітлення для трудової діяльності. Види освітлення. Шум, його характеристика, засоби та заходи захисту від нього. Загальна характеристика електромагнітних випромінювань. Дія електромагнітного випромінювання на організм людини, його нормування. Захист від електромагнітних випромінювань. Основні характеристики радіоактивного випромінювання. Дія іонізуючого випромінювання на організм людини. Захист від радіаційного випромінювання.	Аналізувати вплив освітлення на організм людини. Вміти організувати захист від шуму і електромагнітних випромінювань.	Презентація. Коротке наукове повідомлення
5.	Заходи безпеки на спортивних майданчиках та в спортивних залах Вимоги безпеки й санітарії до місць проведення навчального процесу й спортивного інвентаря. Вимоги до критичних спортивних споруд (спортивних залів). Вимоги до відкритих спортивних майданчиків. Вимоги до спортивного інвентаря й обладнання. Додаткові вимоги безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту. Вимоги безпеки під час занять зі спортивних ігор (футбол, волейбол, баскетбол, гандбол). Відповідальність, обов'язки та права посадових осіб	Знати вимоги безпеки й санітарії до місць проведення навчального процесу й спортивного інвентаря. Вміти організувати безпечні умови під час спортивних ігор	Презентація. Коротке наукове повідомлення

6.	Події і причини травм, нещасних випадків та ушкоджень під час занять фізичною культурою та спортом Класифікація видів подій та причин, що призводять до травм, нещасних випадків й ушкоджень. Причини травм, нещасних випадків та ушкоджень	Знати класифікацію видів подій та причин, що призводять до травм, нещасних випадків й ушкоджень.	Описати конкретні випадки ушкоджень і проаналізувати їх причини
7.	Забруднення повітря навчальних приміщень. Вентиляція. Системи опалення. Вплив шкідливих речовин на організм людини. Нормування шкідливих речовин. Захист від шкідливої дії речовин. Призначення та класифікація систем вентиляції. Системи опалення.	Освоїти захист від шкідливої дії речовин. Знати класифікацію шкідливих речовин	Описати вплив на людський організм конкретної шкідливої речовини
8.	Електробезпека. Безпечність виробничого устаткування та виробничих процесів. Електротравматизм та дія електричного струму на організм людини. Види електричних травм. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Системи засобів і заходів безпечної експлуатації електроустановок Класифікаційні групи електротехнічного персоналу.. Надання першої долікарської допомоги при ураженні електричним струмом.	Знати системи засобів і заходів безпечної експлуатації електроустановок. Вміти безпечно експлуатувати комп'ютер	Презентація Коротке наукове повідомлення
9.	Пожежна безпека. Стан забезпечення пожежної безпеки в Україні. Небезпечні та шкідливі чинники, пов'язані з пожежами. Загальні відомості про процес горіння. Забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Протипожежний інструктаж та навчання. Вогнегасильні речовини	Знати небезпечні та шкідливі чинники, пов'язані з пожежами. Вміти користуватися вогнегасниками	Описати причини конкретної пожежі
10.	Надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках. Основні теоретичні положення (перша допомога, як її надавати). Втрата свідомості травми (штучне дихання, зовнішній масаж серця, шок, непритомність, струс мозку, кровотечі). Термічні впливи (переохолодження, відмороження, перегрівання, термічні опіки). Особливі види травм (хімічні опіки, ураження електричним струмом, ураження блискавкою, утоплення). Отруєння (отруєння загального характеру, отруєння лугами, отруєння окисом вуглецю). Захворювання пов'язані зі зміною барометричного тиску (гіпоксія).	Оволодіти практичними навиками надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках. Знати послідовність дій при втраті свідомості.	Описати алгоритм дій надання першої допомоги при конкретній травмі

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття/семінарське/лабораторне	50
Самостійна робота	15
Індивідуальне завдання	25
Додаткова робота	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Заняття										ІЗ	СР	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Семінарські/ Практичні/ Лабораторні з-тя	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			50
Самостійна р-та												15	15
Індивідуальне завдання											25		25
ДР													10
Всього													100

Примітки: 1) Позначено: ІЗ – індивідуальне завдання, СР – самостійна робота ДР

Усне опитування, тести, реферат, доповіді, презентації конспект, залік. Результати складання семестрового контролю у вигляді заліків за 100-бальною шкалою Університету і переводяться у національну 2-бальну систему оцінювання («зараховано» чи «не зараховано») та відповідні оцінки ЄКТС.3 дисциплін, що завершуються заліком, поточна успішність становить 100 балів.

Оцінка «зараховано» відповідає 50-100 балів; оцінка « не зараховано» відповідає 1-49 балам.

На кожен семінар повинні підготувати есе-рефлексію.

Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, дистанційне навчання.

Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат) не менше 25 балів.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
Базова	
1. Охорона праці в галузі природничих наук Навчально-методичний посібник / Укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 150с. 2. Поплавський О.П., Дзундза Б.С., Кошель В.І., Саюк Г.П. Безпека життєдіяльності. Хрестоматія// Електронне видання. Бібліотека Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника, 2018. 34 с. 3. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2009. 540 с. 4. Шудренко І.В. . Основи охорони праці. Житомир: Видавець О.О. Євєнюк, 2016. 214 с. http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/6240/1/Osnovy_okhorony_pratsi.pdf 5. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 448 с. https://kpmu.km.ua/upload/medialibrary/8ca/BYEITYENA-zykhkhzhckyaersfkhk-latsuszyeshch.pdf 6. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І.М. Основи охорони праці. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 264 с. 7. Левченко О.Г. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 267с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41133/1/Bezpeka_pidruchnyk.pdf	
Допоміжна	
8. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К.Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р.В. Забарно, С.Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К. Ткачук, А.В. Чадюк. За ред. К.Н. Ткачука і В.В. Зацарного. К.: 2009 с. 9. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І.П. Пістуна. Львів: «Тріада плюс», 2010. 648 с. 10. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. Львів: «Тріада плюс», 2011. 436 с. 11. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. Харків, ХНАМГ, 2007. 227с. 12. Стиценко Т.Є. Безпека життєдіяльності. Харків: ХНУРЕ, 2018. 336 с. https://os.nure.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnik-bgd_2018_p.1.pdf 13. Ткачук А. І. Основи охорони праці: - Кропивницький : ПП «Центр оперативної поліграфії Авангард». – 2017. – 156с.	
Література працівників кафедри	
1. Кошель В.І., Поплавський О.П. Основи охорони праці навчальний посібник. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2014 р. 228 с. 2. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Поплавський О.П., Дзундза Б.С. Основи охорони праці: методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 255 с. 3. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Основи охорони праці : практичні заняття. Івано-Франківськ: НАІР, 2014 р. 152с. 4. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С., Поплавський О.П. Основи безпеки життєдіяльності і цивільного захисту: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 223 с.	

5. Кошель В.І., Поплавський О.П., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Безпека життєдіяльності і цивільний захист: методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 92 с.

Ресурси мережі Інтернет

Ідентифікація небезпек [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб.103 тел. +38(0342)596023 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Поплавський Омелян Павлович
Контактна інформація викладача	0503736438 omelian.poplavskyi@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ☐ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ☐ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ☐ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ☐ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ☐ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ☐ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozenja/

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 3. ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)» – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач: Поплавський О.П.